

Copyright:

Article:

Àngel Brichs©

Escriptor, crític d'art i
Redactor de la revista "Rubricata"

Font de les imatges:

LITERATURA DEL MAÑANA©

Publicat en aquest bloc sota l'aprovació prèvia del seu autor:

<http://www.literaturadart.blogspot.com>

diumenge 13 de juny de 2010

Alguns humanistes inconfessats: Pep Cortès

“Pretenc compondre la meva obra en estramps i rodolins pictòrics, talment com escric els meus petits haikús a la llum del capvespre, a ràtzies, serenament, vetllant perquè cap mot no esquinci el bell so del silenci”.

Pep Cortès

Ho recordo prou bé. Fou durant el passat St. Jordi d'enguany. Jo, com tants d'altres, era un d'aquells autors que m'havia tocat fer guàrdia en una parada de llibres, tot signant exemplars i mantenint un contacte, amb aquell què escriptores com Soledad Puertolas diuen que no s'ha de fer mai, o fer molt poc: el lector. Tot d'una, una noia de l'estand on em trobava preguntà en veu alta qui podria anar a buscar una miqueta d'aigua. Sense pensar-m'ho ni un segon, m'oferí voluntari per aquella missió. I és que, encara que el fet mateix d'acomplir amb l'encàrrec no em portaria més d'un parell de minuts, havia aconseguit quelcom més difícil: sortir de la parada. Un fet que em donava, si més no, una llibertat d'acció per anar a fer una visita llampec a la Sala d'exposicions del Amics de les Arts de Terrassa. Eren els últims dies d'una exposició que no havia pogut visitar abans. En aquell moment en vaig tenir l'ocasió, per no dir excusa, encara que ràpida, perfecta.

Allí, se celebrà una mostra artística força singular: la 'Sèrie Bretxes', de Pep Cortès. I dic mostra perquè era més aviat una exhibició 'documental' que una soporífera escenografia de totes aquelles coses que, sovint, acostumen acompanyar a les exposicions artístiques. Al marge de tot allò, Cortès aixoplugava un format artístic pseudo-experimental, per a ensenyar-nos algunes idees noves. Idees que ha aportat en forma del que ell anomena com la busca de l'esperit de l'home en l'art. Un perfil subliminar i subjectiu que explora les afinitats entre la poesia i la pintura, per mitjà d'un llenguatge artístic que no resta influències de Pollock, Rothko o Joan Brossa, i que ens condueix a un món imaginari on l'únic límit per a concebre'n llur significat som nosaltres mateixos, aspectes que podem extraure al contemplar quadres amb dues calaixeres: 'Passat i futur', que representen motius existencials junt amb una tècnica per a esquematitzar, digne d'elogi, que fa partícip a l'espectador d'unes recerques visuals que produeixen sensacions contradictòries, com el de 1714, representat amb un fons de batalla, amb negres i marrons, tancant l'obra en un doble quadre, que sedueix a l'espectador com un simple fotograma, senzill, entenedor, però obert a la lliure interpretació de cadascú.

“La meua pintura no necessàriament és allò que jo he pretès, el que he pensat i he volgut crear, sinó més aviat allò que cadascú hi percep, el que desperta o desvetlla en qui contempla l’obra, allò que un vol veure-hi o hi creu endevinar, un espai lleugerament acolorit, treballat amb cura i lentament, capa rera capa, observant, fent i desfent, amb algun traç que reclama el seu sentit de ser, que provoca, que obre camins en un marc indefinit, del que jo voldria encabir dins una aparença més propera al paisatge intern que a les visions quotidianes”.

Pep Cortès

L'interès de Cortès és traçar una línia d'unió entre la poesia i l'expressió pictòrica, reflectida en ell per mitjà de la poesia visual, el collage, i algunes de les tendències que van de 'l'art pobre' fins a la composició d'idees sota relleu, amb l'ingerència de materials que van des del reciclat (capses, cordills...), fins a les figures de contacte (candaus, panys, baldes...). Els elements -d'altra manera força diferenciats- que emprà Cortès en llur obra, intenten representar una connexió entre idees i formes d'expressió, tant formal com d'estil, desinhibint un significat on un materialisme intemperant, amb objectes coneguts per la vista de l'espectador, i el conceptualisme -missatges ocults dins les teles i càbales etèries que descobreixen la veritable gnosi artística del pintor en la poesia-, fet que podem preveure en la seva primera aventura en aquella direcció: el poemari 'Fer camí', Editorial PPU, (2010).

Sèries de haikús i poemes independents formen el recull 'Fer camí' de Pep Cortès, un autor per a descobrir, que sacseja el substrat interior del què som, per a immiscuir-nos dins d'una poètica perfumada molt intimista, que esbargeix aspectes de la vida quotidiana, del camp, de l'existència, buscant aquell indici de pau interior que, sovint, acomplexa el nostre caràcter, tot foragitant aquella cerca tant necessària per a la realització interior de l'home. Fonts d'equilibri personal que neixen de la visió universal que manté la vida amb l'autor. Un esquema didàctic què ens és brindat per mitjà d'una afluença massiva de sentiments i passions. Fet que podem veure amb claredat en la mateixa portada quan l'autor ens diu:

“Quan dubtis lliura't als dictats del teu cor. Viu el teu somni”.

Dotat d'un profund esperit nihilista, Cortès engalana llur lírica amb els sabors del haikú i del vers lliure, amb connotacions que emmarquen una vena poètica que porta d'arrel. N'hi ha que esbrinen poemes de foc, amb les mans nues, sense ni tant sols una ploma a les mans.

Poetes que creen instantàniament, fet que es reflecteix -en el cas de Cortès- en un regust per una lírica desacomplexada -en alguns conceptes-, obviant la terminologia que precisà el noucentisme, però amb el rigor combatiu del futurisme i l'essència patriòtica del modernisme. Uns moviments d'avantguarda que, talment, van molt units al pensament de Cortès en altres variants de l'art, fora de la literatura. Així doncs, descobrim en Cortès un ingeni que li permet bellugar-se en la corda fluixa del poema visual i els formalismes de la pintura conceptual dels nostres dies, fet que confegeix el seu amagatall pictòric, el qual -encara que redescobert en poc més de cinc anys- demostra ser digne de lloança i d'admiració.

“Cortès, a diferència d'alguns pintors de la seva edat, s'erigeix com un artista prolífic, innovador; amb ganes de crear nous conceptes i emmarcar-los en llurs obres, fruit del seu caràcter desimbolt i impenitent amb allò que l'envolta, ens ha fet cap de noves idees que tant poden ser adscrites al món de la pintura com de la literatura”.

Les seves obres, que envolten petites històries del què som, esquematitzades amb conceptes propis d'un dadaisme tant actual com passat, ens forneixen amb tota una sèrie de codis mentals que, sovint ens porten a raonaments que es troben allotjats dins el nostre inconscient, ja sigui fruit d'un imaginari col·lectiu, com pot ser '1714' o 'Passat i futur', mitjà d'una combinació de calaixos on s'han pogut arxivar les efemèrides d'una vida.

L'obra de Cortès magnifica aspectes molt més eternals dels que podríem entendre a simple vista, on l'element espiritual balla, ben agafadet, d'altres més materials, més mundans. D'ell se'n poden destriar influències de Pollock, Brossa i fins i tot, Perejaume, dins de conceptes, a cavall entre el fotograma i la cinemàtica, on la visió de l'espectador n'és, bàsicament, el significat que impregna l'obra. D'altres -com 'Llibre complet', amb poemes a raig, vénen a ser experiments aïllats en un artista que prioritza la innovació de llurs idees i es destaca per l'essència dels seus pensaments, sovint immersos en unes premisses que es remunten als cultes, tant en la seva essència literària com exemplificació artística, del budisme i el taoisme, arguments existencials 'eterns' que ens enfoquen conceptes tant propis de nosaltres mateixos com els desitjos interns insatisfets o la simplicitat dels nostres actes, fets que ens transporten a una domòtica que l'home dels nostres dies ha fet de la seva existència. I per altra banda, intentant fugir del narcisisme que costa d'excloure

al parlar d'un mateix, desvirtuant-lo per mitjà d'un estat de contemplació d'un mateix, per a detectar i polir les nostres impureses. Una bona dosi de magnetisme intern que s'insereix en una contextualització dels conceptes que ens fa cap en poemes com 'Silenci', o 'Fer camí', que es basa en la unió del cos i esperit, la qual cosa ens pot portar a l'assoliment d'una pau i un sentiment interior. Mentre que en la segona part, 'Haikús a l'ombra', ens descriu unes imatges personals amb l'estímul creatiu de l'entorn natural que envolta a l'autor, Vacarisses, emmirallat pel concepte bàsic de tota la seva obra: el silenci.

“Pintar, com tot acte creatiu, és entrar dins d’un mateix, per deixar volar coloms, per gaudir d’instants d’intensa commoció personal, en certa forma de plenitud, gairebé d’èxtasi, de solitud cercada i de retrobament, per ser i sentir sense màscares, per fruit, per, d’alguna manera, “tornar a casa”, fent de cada traç un vers, de cada quadre un poema”.

Pep Cortès

L'apunt:

'Fer camí' (Poemari).

Gènere: poesia
Autor: Pep Cortès
Pàgines: 64

Editorial PPU
Col·lecció Thalassos

Preu: 6 €

<http://www.ppu.es>

Copyright:

Article:

Àngel Brichs©

Escriptor, crític d'art i
Redactor de la revista "Rubricata"

Font de les imatges:

LITERATURA DEL MAÑANA©

Publicat en aquest bloc sota l'aprovació prèvia del seu autor:

<http://www.literaturadart.blogspot.com>